

Årsberetning 2016

Det Psykiatriske Patientklagenævn i Grønland

April 2017

INDHOLDSFORTEGNELSE

FORORD	3
AFSNIT I: Det Psykiatriske Patientklagenævn.....	4
1.1. Sammensætning	
1.2. Kompetenceområder og opgaver	
1.3. Definition af sags- og afgørelsesbegreb	
AFSNIT II: 2016 - Antal sager, sagsfordeling m.m.....	5
AFSNIT IV: Principielle problemstillinger.....	6

FORORD

Det Psykiatriske Patientklagenævn skal hvert år offentliggøre en beretning om dets virksomhed. Årsberetningen skal udarbejdes i samarbejde med Dronning Ingrid's Hospitals Psykiatriske afdeling, og årsberetningen har derfor været forelagt Dronning Ingrid's Hospitals Psykiatriske afdeling inden offentliggørelsen. Dronning Ingrid's Hospitals psykiatriske afdeling havde ingen bemærkninger til årsberetningen.

Tidligere kunne afgørelser om tvangsindgreb påklages administrativt til Justitsministeriet efter den dagældende lov om sindssyge personers hospitalsophold. Efter at sagsområdet, anvendelse af tvang i psykiatrien, blev overført til Grønland i 2008 påbegyndtes det lovforberedende arbejde til udfærdigelse af en ny psykiatrilov for Grønland. Inatsisartutlov nr. 24 af 3. december 2012 om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien (Psykiatriloven) trådte i kraft den 1. juli 2013.

Det Psykiatriske Patientklagenævn er oprettet i henhold til Psykiatrilovens § 41. Nævnets opgaver er at behandle klager over tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsbehandling, tvungen opfølgning efter udskrivning, tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt, beskyttelsesfiksering, personlig skærmning, der uafbrudt varer mere end 24 timer samt aflåsning af døre i afdelingen.

Efter Psykiatrilovens § 41 består Det Psykiatriske Patientklagenævn af en advokat som formand, Landslægen og en repræsentant fra en patientforening, der repræsenterer de sindslidende.

Landslægeembedet varetager Det Psykiatriske Patientklagenævns sekretariatsopgaver.

AFSNIT I: Det Psykiatriske Patientklagenævn

1.1. Sammensætning

Patientklagenævnets formand var i 2016 advokat Anita Strauss Sørensen. Som stedfortræder for formanden var udpeget advokat Rebekka Bisgaard.

Det lægelige medlem af Patientklagenævnet var i 2016 Landslæge Henrik Trykker. Sygeplejerske Charlotte Lange fra Landslægeembedet har i 2016 været stedfortræder for det lægelige medlem.

Formand for Den Psykiatriske Patientforening Esekias Therkelsen har været udpeget som medlem af Patientklagenævnet, og der har ikke været udpeget noget stedfortræder for Esekias Therkelsen i 2016.

Sekretariatet for Patientklagenævnet har i 2016 været varetaget af kontorfuldmægtig Tania D. Broberg fra Landslægeembedet.

1.2. Kompetenceområder og opgaver

Det Psykiatriske Patientklagenævn behandler klager over beslutninger om tvangsforanstaltninger, som beskrevet ovenfor i forordet.

Det Psykiatriske Patientklagenævns sager fremkommer ved klager fra patienter, der under indlæggelsen på den Psykiatriske afdeling har været udsat for en af de ovenfor anførte former for tvang. Klagen sendes til nævnet enten ved patientrådgivers mellemkomst eller ved, at klagen fremsættes skriftligt eller mundtligt overfor hospitalets personale, der så formidler klagen videre hurtigst muligt sammen med sagens øvrige akter (lægens erklæring, patientjournal, indlæggelsespapirer, tvangsprotokoller m.m.).

Det Psykiatriske Patientklagenævn kan ved sin afgørelse enten afvise klagen, f.eks. fordi den falder udenfor nævnets kompetence, eller realitetsbehandle klagen. Når nævnet realitetsbehandler en klage, kan Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelse gå ud på, at et tvangsindgreb godkendes, eller at indgrebet findes at være foretaget med urette. Ved klage over en beslutning om tvangsbehandling kan nævnet endvidere godkende eller tilsidesætte beslutningen.

Hvis der er tale om en klage over tvangsbehandling, der er tillagt opsættende virkning, skal Det Psykiatriske Patientklagenævn træffe sin afgørelse inden for 7 hverdage. Ved klage over andre tvangsindgreb skal nævnet træffe afgørelse snarest muligt, og hvis afgørelsen ikke er truffet inden 14 dage efter, at klagen er modtaget af Det Psykiatriske Patientklagenævn, skal nævnet underrette patienten og patientrådgiveren om årsagen, og om hvornår afgørelsen kan forventes at foreligge.

Det Psykiatriske Patientklagenævns møder holdes på den Psykiatriske afdeling på Dronning Ingrid's Hospital. Til mødet indkaldes overlægen, patienten, patientrådgiveren samt evt. andre relevante medarbejdere på den Psykiatriske afdeling. Det Psykiatriske Patientklagenævns afgørelse træffes i umiddelbar forlængelse af mødet, og det tilstræbes, at afgørelsen fremsendes til sagens parter 1-2 hverdage efter mødet.

1.3. Definition af sags- og afgørelsesbegreb

En sag defineres som patientens klage eller klager til Det Psykiatriske Patientklagenævn, som bliver behandlet på et bestemt møde. Klagen defineres som én klage uanset hvor mange klagepunkter, der måtte være tale om. Hvis den samme patient på et senere tidspunkt indgiver en ny klage over en tvangsmæssig foranstaltning, er der tale om en ny sag.

En afgørelse er defineret som en godkendelse eller tilsidesættelse af et tvangsindgreb. Denne definition betyder, at en sag godt kan indeholde flere afgørelser. Træffer Det Psykiatriske Patientklagenævn f.eks. afgørelse vedrørende flere ensartede tvangsindgreb, f.eks. 3 tvangsfikseringer, tæller det statistisk som 3 afgørelser.

Ligeledes hvis en afgørelse indeholder både en godkendelse, f.eks. af iværksættelse af en tvangstilbageholdelse, og en tilsidesættelse, f.eks. af opretholdelsen heraf, tæller dette statistisk som 2 afgørelser.

AFSNIT II: 2016 - Antal sager, sagsfordeling m.m.

Det Psykiatriske Patientklagenævn modtog i 2016 7 sager, hvoraf 1 sag blev tilbagekaldt, før nævnet påbegyndte sagens behandling. De resterende 6 sager er realitetsbehandlet.

Det Psykiatriske Patientklagenævns gennemsnitlige sagsbehandlingstid har i 2016 været 6 dage. Det bemærkes, at sagsbehandlingstiden regnes fra sagens modtagelse i Det Psykiatriske Patientklagenævn til afgørelsens afsendelse til patienten. Sagsbehandlingstiden omfatter således også den tid, der går fra Det Psykiatriske Patientklagenævn modtager patientens klage til alle relevante oplysninger og dokumenter er indhentet. Ligeledes indgår i sagsbehandlingstiden også lørdage, søndage og helligdage.

Der er i 2016 modtaget 1 klage over tvangsbehandling, hvor sagen havde opsættende virkning. Denne sag blev behandlet på 4 hverdage.

Hovedreglen for Det Psykiatriske Patientklagenævns behandling af klager er, at nævnets møder afholdes på den Psykiatriske afdeling på Dronning Ingrid's Hospital. I alle 6 sager i 2016 er der således afholdt møde på den Psykiatriske afdeling.

I Det Psykiatriske Patientklagenævnets afgørelser er eksplicit anført, hvorvidt der har deltaget læge, patient og patientrådgiver i behandlingen af en sag på et nævnsmøde.

Overlægen og patienten har i 2016 deltaget i alle 6 møder, og i 5 af sagerne har patientens patientrådgiver deltaget i mødet.

Antal af afgørelser i 2016 fordelt på de enkelte tvangsforanstaltninger	
Tvangsindlæggelse	1
Tvangstilbageholdelse	2
Tvangsfiksering	1
Tvangsbehandling, medicinsk	1
Fysisk magt	1
Beroligende medicin	3
Antal afgørelser i alt	9

I alle afgørelser godkendte Det Psykiatriske Patientklagenævn det påklagede tvangsindgreb.

Det Psykiatriske Patientklagenævn skal efter anmodning fra patienten eller patientrådgiveren indbringe sine afgørelser vedrørende tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsbehandling, tvungen opfølgning efter udskrivning i henhold til § 17, tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt, beskyttelsesfiksering, personlig skærmning, der uafbrudt varer mere end 24 timer, samt aflåsning af døre i afdelingen for retten efter reglerne i retsplejeloven for Grønland, kapitel 28.

Der er i 2016 ikke modtaget klager over afgørelser fra Det Psykiatriske Patientklagenævn vedrørende tvangsbehandling, og der er dermed ingen sager, der er blevet indbragt for retten.

AFSNIT III: Principielle problemstillinger

På baggrund af det relativt beskedne antal sager, som Det Psykiatriske Patientklagenævn har behandlet i 2016, har der ikke været anledning til at tage stilling til principielle spørgsmål.

I de sager, som det Psykiatriske Patientklagenævn har behandlet i 2016, har der efter Nævnets opfattelse således ikke været grænsetilfælde, der har givet Nævnet anledning til at præcisere eller fortolke reglernes anvendelse i praksis.

Nævnet fandt dog anledning til i en afgørelse om beroligende medicin at henstille til, at det i tilfælde, hvor der i en periode dagligt gives en patient beroligende medicin med tvang, er særligt vigtigt i hvert enkelt tilfælde at foretage en grundig prøvelse af mindste middel princippet. I den konkrete sag godkendte Nævnet de påklagede tvangsindgreb.

På baggrund af de sager, der er behandlet i Nævnet i 2016 er det ligeledes Nævnets opfattelse, at den Psykiatriske Afdeling på Dronning Ingrid's Hospital påser psykiatrilovens formelle krav til behandling af patienterne indenfor Nævnets kompetenceområde, og Nævnet har således heller ikke på dette område fundet anledning til at fremsætte bemærkninger.